

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy

378

Hely

Szerző: —

Cím: *Az egyetem kérdése a minisztertanácsban*Forrás: *Alkotmány*

"1919"

Személy

Bp.
(Hely)*1919. I. 31.*
(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Az egyetem kérdése a minisztertanácsban.

Német miniszter! neveznek ki. — A függetlenségi páriszakadás hulláma!

Budapest, jan. 30.

A kormány ma délután négy óraker minisztertanácsot tartott. A minisztertanács letárgyalta a német minisztérium ügyét és a magyarországi német néptanács előterjesztése értelmében határozott. A földbirtokreform ügyét is elintézte, akceptálta azokat a módosításokat, melyeket a földművelésügyi miniszter eszközölt a javaslaton. Azonkívül döntött a statusrendezés kérdésében is.

A minisztertanács legfontosabb kérdése a kultuszminiszternek az egyetem ügyében előterjesztett javaslata volt. A kormány a *Kunfi álláspontját magdévá tette* és kimondotta, hogy érvényt szerez akaratának. Megbizta a kultuszminisztert, hogy néptörvényt készítsen a budapesti egyetem reformjáról. A törvény statualni fogja a tanszabadságot, az egyetem autonómiáját is, de — állítólag — a kormány, illetve a kultuszminiszter kinevezési jogát feltétlenül biztosítani fogja. Az egyetemmel el akarják egyébként kerülni a harcot és békés megegyezést szeretnének az egyetemi tanácsal.

Az erre vonatkozó törvényt sürgősen fogják kibocsátani. *Pikler Gyula* egyetemi tanár ma hosszabb megbeszélést folytatott a miniszterelnökkel, mely alkalommal megvitatták a készülő törvény alapelveit. Itt említjük meg, hogy

az egyetem jog- és államtudományi karának magántanárai értekezletet tartottak, amelyen egyhanguan csatlakoztak a jogi fakultás azon határozatához, amely az ismert tanári kinevezéseket törvénysértésnek minősítette. Az egyik információ szerint a kinevezett új tanároktól a kormány fogja az esküt kivenni.

A minisztertanács tárgyalta Pozsony városának kérdését, abból az alkalomból, hogy február másodikán a cseh-szlovák kormány Srobár Lőrinc vezetésével be akar vonulni. Elhatározták, hogy a kormány ünnepélyesen óvást emel ez ellen, mert a magyar kormány a Wilson-féle elvek alapján áll, és tiltakozik a népek önrendelkezési jogának meghamisítása ellen. Bizik a békekonzferencia igazságérzetében, mely ennek az elvnek a diadalát van hivatva keresztül vinni. Pozsony magyar terület, és változatlanul magyar városnak tekinti.

A hazai németek önrendelkezési jogának szabályozásáról szóló és tegnap kihirdetett néptörvény azonnal életbelépven, a törvényben megállapított országos német kormányzótanács *már tegnap ad hoc, tehát még nem véglegesen megalakult* és este ülést tartott a nemzeti-ségi miniszteriumban.

Az ülésen hozott határozatot a kormányzótanács küldöttsége ma délelőtt nyújtotta át *Berinkegy Dénes* miniszterelnöknek.

A határozat többek között kijelenti, hogy a kormányzótanács a magyarországi német nép önrendelkezési jogának gyakorlásáról szóló néptörvényt *örömmel veszi tudomásul*, bár abban a hazai németiség több kívánsága nem nyert kielégítést. Azt a határozott reményét fejezi ki a kormányzótanács, hogy kételyek eloszlátása

végezt a legközelebbi időben kiadandó végrehajtási rendeletben *világosan meg lesz mondva, hogy németlaka vidékek alatt az országnak különösen mely vidékei értenek* és hogy az ottlakó más ajku nemzetekkel való egyetértésnek a német kormányzóságok alakításánál, a határok megállapításánál van helye. Megjegyzi a kormányzótanács, hogy a közigazgatás nem képzelhető el közigazdasági tevékenység nélkül, tehát *a közigazdaság csak annyiban lehet közös ügy, amennyiben az a kereskedelmi politikára és általában általános szempontokra vonatkozik.*

Az igazságszolgáltatás terén a felsőbb fórumokon legalább is német tanácsok összeállítását tartja a kormányzótanács szükségesnek és *csak átmenetileg nyugodhatik bele abba, hogy a közigazgatási ügyekben a legmagasabb fórum az eddigi maradjon*, mert az mindenestre a német minisztert illeti meg. Az 1910. évi népszámlálás adatait csak bizonyos helyesbítésekkel fogadhatja el a határozat a német kormányzóságok megalakításánál.

Német miniszternek *Junker János* szegedi táblabíró, politikai államtitkárnak *Kalmár Henrik* budapesti lapszerkesztő, adminisztratív államtitkárnak pedig dr. *Jekel Péter* miniszteri tanácsost ajánlja a kormányzótanács, nyugatmagyarországi kormányzónak pedig *Zsombor Géza* népbiztost.

Végül kívánatosnak tartja a kormányzótanács, hogy a közép-kormányzóság (*Budapest környéke és a Bakony*) megszervezése egy kormányzó kinevezése által a legrövidebb idő alatt kezdődjék meg, hasonlóképpen nevezessék ki a délmagyarországi, meg nem szállott területeken lévő németiség számára is kormányzó.

Berinkey Dénes miniszterelnök figyelmesen elolvasta a határozatot, majd rövid eszmecsere fejlődött ki, melynek során *Zsombor Géza* és *Wolff N.* különösen a nyugatmagyarországi németek, *Striegl József* tanár pedig a bánáti németek különleges helyzetére és kívánságaira hívta fel a miniszterelnök figyelmét. A német miniszteri állásra jelölt *Junker János* ma este érkezik Szegedről Budapestre és holnap jelenik meg *Berinkey Dénes* miniszterelnöknél.